

<i>Naziv kolegija</i>	Psihijatrija			Kod kolegija	
<i>Studijski program Ciklus</i>	Integrirani sveučilišni studij, medicina			Godina Studija	III.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	5	<i>Semestar</i>	VI.	Broj sati po semestru (p+v+s)	90 (30+30+30)
<i>Status kolegija:</i>	obvezni	<i>Preduvjeti:</i>	položeni svi ispiti druge godine	<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti III. godine medicine			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Izv. prof. Miro Klarić, neuropsihijatar				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Utorak i četvrtak od 11,00 do 13,00 ^h ili po dogovoru				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	klaricmiro@gmail.com				
<i>Asistent</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Dr. sc. Bjanka Vuksan-Ćusa, viši asistent - Dr. sc. Marko Martinac, viši asistent - Mr. sc. Ruža Milićević, viši asistent - Mr. sc. Božo Petrov, viši asistent - Mr. sc. Marko Pavlović, viši asistent - Mr. sc. Martina Čorić-Krešić, viši asistent 				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Tijekom vježbi dogovarati konzultacije				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>					
<i>Ciljevi kolegija:</i>	<p>Ciljevi ovog kolegija su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje s odrednicama mentalnog zdravlja i mentalnim poremećajima - razumijevanje mentalnih bolesti u sklopu biopsihosocijalnog koncepta - prepoznavanje kliničkih slika i diferencijalne dijagnoze mentalnih poremećaja - upoznavanje s organizacijskim mogućnostima mentalno zdravstvene skrbi - upoznavanje s mogućnošću liječenja blažih mentalnih poremećaja - savladavanje osnovnih terapijskih algoritama 				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći:</p> <p><u>Opći ishodi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - znati planirati samostalno učenje kroz studij na način kritičkog i samokritičkog propitivanja znanstvenih istina. - demonstrirati posjedovanje osobnih kvaliteta ličnosti uključujući sposobnosti za timski rad, aktivno slušanje i izgradnju pozitivnih odnosa s članovima multidisciplinarnog i interdisciplinarnog stručnog tima. 				

	<p><u>Specifični ishodi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - razumijevati temelje psihijatrije, psihičkih bolesti, psihičkih poremećaja i duševne zaostalosti - metode i načela određivanja psihičkog statusa kao dijela sveobuhvatnog pregleda pacijenta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, - postaviti psihijatrijsku dijagnozu uz diferencijalno dijagnostičko razmatranje - primijeniti za to prikladne psihofarmakološke i psihosocijalne metode liječenja; - prepoznati hitna psihijatrijska stanja i primijeniti urgentnu terapiju u izvanbolničkim uvjetima; - prepoznati psihijatrijske poremećaje koji zahtijevaju složenu obradu, odnosno bolničko liječenje i uputiti bolesnika na odgovarajuću psihijatrijsku službu/odjel/bolničku ustanovu; - pod nadzorom liječnika psihijatra provoditi terapiju složenih i kroničnih duševnih poremećaja; 			
<p>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</p>	<p>Nastava predmeta Psihijatrija sastoji se od 10 jedinica, dvije parcijalne provjere znanja na vježbama (<i>kolokvij iz opće psihopatologije i test u formi kazuističkog prikaza</i>), dvije parcijalne provjere na seminarima i to jedna u obliku eseja sa dva esejska pitanja (na S15) i testovnim dijelom s 20 pitanja s 4 i 5 ponuđenih odgovora na zadnjem seminaru (S30), provjere završnog pismenog s 100 pitanja a 4 i 5 ponuđenih odgovora, praktičnog i usmenog ispita.</p> <p>Svaka tematska jedinica sadrži: 1-5 sati predavanja, 1-5 sati seminara i 1-5 sati vježbi.</p>			
<p>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</p>	<p><u>Predavanja</u></p>	<p><u>Vježbe</u></p>	<p><u>Seminari</u></p>	<p>Samostalni zadaci</p>
	<p><u>Konzultacije</u></p>	<p>Mentorski rad</p>	<p>Terenska nastava</p>	<p>Ostalo</p>
	<p>Napomene:</p> <p>Nastava iz svake cjeline počinje sa predavanjima, zatim sa seminarima i vježbama. Na seminarima studenti dobivaju problemske zadatke koje rješavaju u manjim skupinama, na kraju seminara se provjerava znanje putem kviz-testa, a nakon toga se raspravlja o točnim odgovorima uz pojašnjenja problemskih zadataka. Na vježbama studenti uz pomoć asistenta i samostalno uzimaju psihijatrijske anamneze i psihijatrijske statuse, u grupi referiraju pregledane pacijente i raspravljaju o dijagnozi i diferencijalno-dijagnostičkim mogućnostima, te prave plan dijagnostičke obrade i terapijskih mogućnosti. Uz to, upoznaju se i učestvuju u radu grupnih psiho-socijalnih terapijskim procedura na klinici za psihijatriju i u CMZ DZ Mostar.</p>			

Studentske obveze	Prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u svim oblicima nastave. Pripremanje nastavnih cjelina za seminare. Aktivno sudjelovanje na seminarima i vježbama. Čitanja nastavnih tekstova i razvijanje vlastitog kritičkog razmišljanja o gradivu, te izražavanja tog mišljenja. Završni ispit; pohađanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, položeni svi kolokviji, kvizovi na seminarima, pismeni ispit iz cjelokupnog gradiva, praktični i usmeni ispit.			
--------------------------	--	--	--	--

Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Pohađanje nastave i angažiranost na nastavi	15	0,5	0
Seminarski rad	15	0,5	11 %
Kolokvij (4)	30	1	22%
Pismeni ispit	45	1,5	33%
Praktični ispit	15	0,5	11%
Usmeni ispit	30	1	23%

Dodatna pojašnjenja:

Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu. Tijekom nastave organizirati će se seminarski radovi i četiri provjere znanja (kolokvija) i to: *kolokvij iz opće psihopatologije, test u formi kazuističkog prikaza i dvije provjere znanja na seminarima.*

Seminarski rad uključuje pismeni rad i prezentaciju. Vrednovanje seminarskog rada izvršit će se po Pravilniku o studiranju, tj. vrednovat će se pismeni uradak (čini 70% ocjene) i prezentacija (čini 30% ocjene).

Pismeni:

- rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan – izvrstan (5).
- rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške - vrlo dobar (4).
- rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške – dobar (3).
- rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu – dovoljan (2).
- rad nije napisan, plagijat je ili ne zadovoljava formalne kriterije – nedovoljan (1).

Prezentacija:

- rad je izvrsno prezentiran, gotovo bez jezičnih pogreški, izvrsna suradnja i odnos sa a slušateljima - izvrstan (5).
- rad je vrlo dobro prezentiran, rijetke su gramatičke ili izgovorne pogreške, vrlo dobar

odnos sa slušateljima - vrlo dobar (4).

- rad je solidno prezentiran, povremene pogreške u izgovoru ili gramatici – dobar (3)
- rad je prezentiran uz dosta često pogreške u izgovoru i gramatici – dovoljan (2).
- rad nije prezentiran ili je prezentiran uz puno pogreški u gramatici, izgovoru, nerazgovjetno obraćanje – nedovoljan (1).

Ova parcijalna provjera sveukupno traje 45 min i vrednuje se s maksimalno 11 bodova.

- izvrstan (5) - 11 bodova
- vrlo dobar (4) - 8 boda
- dobar (3) -5 boda
- dovoljan (2) - 2 bod
- nedovoljan (1) - 0 bodova.

Dva kolokvija (opća psihopatologija i test u formi kazuističkog prikaza) studenti polažu na vježbama. Provjera znanja iz opće psihopatologije organizirat će se na 14. Vježbi. Provjera će biti u obliku testa s 30 pitanja s 5 ponuđenih odgovora. Ova provjera sveukupno traje 45 minuta a vrednovanje testa izvršit će se po Pravilniku o studiranju: (91-100% točnih odgovora - izvrstan (5), 79-90% vrlo dobar (4), 67-78% dobar (3), 55-66% dovoljan (2), 0 do 54% nedovoljan (1), i vrednuje se s maksimalno 6 bodova.

- izvrstan (5) - 6 bodova
- vrlo dobar (4) - 4,5 boda
- dobar (3) -3 boda
- dovoljan (2) - 1,5 bod
- nedovoljan (1) - 0 bodova.

Test u formi kazuističkog prikaza radi se na predzadnjoj vježbi (V27,V28)a sastoji se od prikazu pacijenata na način kako se on prezentira liječniku u prvom susretu. Na temelju podataka u testu student razmatra diferencijalno dijagnostičke orijentacije i kliničke procedure koje je potrebno poduzeti (*radna dijagnoza, dijagnostičke smjernice, diferencijalno dijagnostičke mogućnosti, terapijske smjernice i naglaske*).

Ova parcijalna provjera sveukupno traje 45 min i vrednuje se s maksimalno 6 bodova.

- izvrstan (5) - 6 bodova
- vrlo dobar (4) - 4,5 boda
- dobar (3) -3 boda
- dovoljan (2) - 1,5 bod
- nedovoljan (1) - 0 bodova.

Dvije provjere znanja obaviti će se na seminarima i to jedna u obliku eseja (S15) i jedna u obliku testa s 30 pitanja s 4 i 5 ponuđenih odgovora. Esejska provjera obaviti će se na S15 a esej će činiti dva seminarska pitanja. Sveukupno trajanje seminara je 45 minuta a vrednuje se s maksimalno 5 bodova.

- izvrstan (5) - 5 bodova
- vrlo dobar (4) - 4 boda
- dobar (3) -3 boda
- dovoljan (2) - 1 bod
- nedovoljan (1) - 0 bodova.

Provjera znanja u obliku testa izvršit će se na zadnjem seminaru (S30), a vrednovanje testa izvršit će se po Pravilniku o studiranju (91-100% točnih odgovora - izvrstan (5), 79-90% vrlo dobar (4), 67-78% dobar (3), 55-66% dovoljan (2), 0 do 54% nedovoljan (1)). Ova parcijalna provjera sveukupno traje 45 min i vrednuje se s maksimalno 5 bodova.

- izvrstan (5) - 5 bodova
- vrlo dobar (4) - 4 boda
- dobar (3) - 3 boda
- dovoljan (2) - 1 bod
- nedovoljan (1) - 0 bodova.

Završni ispit se sastoji iz pismenog, praktičnog i usmenog dijela. Pravo na polaganje završnog ispita imaju studenti koji su uredno odslušali nastavu (po Pravilniku fakulteta) i položili kolokvije organizirane tijekom nastave (*kolokvij iz opće psihopatologije, test u formi kazuističkog prikaza, dvije provjere znanja na seminarima*).

Pismeni ispit će biti u formi testa s 100 pitanja s 4 i 5 ponuđenih odgovora, a trajat će 90 minuta. Pitanjima će biti obuhvaćeno sveukupno gradivo iz psihijatrije, a vrednovanje testa izvršit će se po Pravilniku o studiranju, tj. 91-100% točnih odgovora - 5 (izvrstan), 79-90% 4 (vrlo dobar), 67-78% 3 (dobar), 55-66% 2 (dovoljan), 0 to 54% 1 (nedovoljan).

Pismeni ispit se vrednuje s maksimalno 44 boda.

- izvrstan (5) - 33 bodova
- vrlo dobar (4) - 25 boda
- dobar (3) - 17 boda
- dovoljan (2) - 9 bodova
- nedovoljan (1) - 0 bodova.

Praktični dio ispita sastoji se iz dva dijela: uzimanja anamneze i prikaza pacijenta, te usmenog ispita. Sveukupno trajanje praktičnog dijela ispita je 60 minuta a vrednuje se s maksimalno 11 bodova.

- izvrstan (5) - 11 bodova
- vrlo dobar (4) - 8 boda
- dobar (3) - 5 boda
- dovoljan (2) - 2 bod
- nedovoljan (1) - 0 bodova.

Usmeni dio ispita se vrednuje s maksimalno 23 boda. Studenti izvlače kartice s tri pitanja iz cjelokupnog gradiva psihijatrije.

- izvrstan (5) - 23 boda
- vrlo dobar (4) - 17 bodova
- dobar (3) - 11 bodova
- dovoljan (2) - 5 bod
- nedovoljan (1) - 0 bodova

<p>Završna ocjena:</p> <p>Konačna ocjena je zbroj pondera=</p> <p>ocjena seminarskog rada (11%) + provjere znanja kroz nastavu - četiri kolokvija (22%) + cjelokupni pismeni ispit (33%) + praktični dio ispita (11%)+ usmeni dio ispit (23%).</p>	
<p>Obvezna literatura:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Frančišković T.& Moro Lj. i sur. Psihijatrija. Medicinska Naklada Zagreb, 2011. - Kaplan HI &Sadock BJ. Priručnik kliničke psihijatrije. «Naklada Slap», Jastrebarsko, 1999. - Kaplan HI &Sadock BJ. Priručnik za uporabu lijekova u psihijatriji. «Naklada Slap», Jastrebarsko, 1998.
<p>Dopunska literatura:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Klarić M. &Babić D.Gerontopsihijatrija. U: Šantić Ž. i sur. Medicinska gerontologija u kliničkoj praksi. Sveučilište u Mostaru, Medicinski fakultet: Grafotisak Grude; 2015; str. 537-561. - Klarić M. & Mandić V. Serotonin i depresija kod žena. U: Jakovljević M. i sur. Serotonin i depresija - mitovi i činjenice. Zagreb:Pro Mente; 2013, str. 168-177. - Klarić M. &Lovrić S. Odnos između psihotraume i psihoze - uloga dopamina. U: Jakovljević M. i sur.Dopamin u zdravlju i bolesti – mitovi i činjenice. Zagreb:Pro Mente; 2015; str. 248-261. - Jakovljević M. Shizofrenija u teoriji i praksi. Pro Mente Zagreb. 2011. - Jakovljević M. I sur. Nove ideje i koncepti u suvremenoj psihijatriji. Pro Mente d.o.o. Zagreb; 2008. - Jakovljević M. i sur. Ličnost, tjeskoba i depresija u suvremenoj medicini. Pro Mente. Zagreb. 2006. - Jakovljević M: Depresivni poremećaji – Od ranog prepoznavanja do uspješnog liječenja. Pro Mente, Zagreb, 2003. - Frančišković T., Grković J., Kaštelan A.: Radna bilježnica iz psihijatrije za studente medicine. Medicinska naklada, Zagreb, 2014 - Begić D.: Psihopatologija, Medicinska naklada, Zagreb, 2014. - HotujacLj., Jakovljević M.: Psihijatrija, Medicinska naklada, Zagreb, 2006.
<p>Dodatne informacije o kolegiju</p>	<p>Način praćenja kvalitete nastave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studentska anketa - Analiza kvalitete nastave od strane studenata i nastavnika - Analiza prolaznosti na ispitima - Izvješće Ureda za kvalitetu nastave - Samoevaluacija i Izvaninstitucijska evaluacija (posjet timova za kontrolu kvalitete)

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	<p>Naslov: Psihijatrija u suvremenoj medicini</p> <p>Kratki opis: Čemu učenje psihijatrije. Kratka povijest psihijatrije. Kamo ide suvremena psihijatrija. Mali psihijatrijski pojmovnik. Suvremena nozologija i klasifikacija duševnih poremećaja. Odnos liječnik-bolesnik.</p> <p>Literatura: obavezna i dopunska</p>
II.	<p>Naslov: Opća psihopatologija</p> <p>Kratki opis: Duševno zdravlje i duševni poremećaj. Zdrava i patološka ličnost. Normalan i poremećen psihosocijalni razvoj. Modeli duševnih poremećaja. Poremećaji psihičkih funkcija i znaci i simptomi bolesti. Pregled najvažnijih psihopatoloških sindroma. Psihijatrijski intervju. Ispitivanje psihičkog statusa.</p> <p>Literatura: obavezna i dopunska</p>
III.	<p>Naslov: Osnovne paradigme etioloških koncepata u psihijatriji</p> <p>Kratki opis: Biologijska psihijatrija: Osnove funkcionalne neuroanatomije i psihofiziologije. Osnove psihoneurobiokemije. Osnove psihijatrijske genetike. Osnove psihoneuroendokrinologije. BrainImaging. Psihodinamska paradigma- Psihodinamika ličnosti. Faze psihoseksualnog razvoja ličnosti. Psihološki mehanizmi obrana. Paradigma učenja. Kognitivna i bihevioralna paradigma. Dijateza-stres paradigma.</p> <p>Literatura: obavezna i dopunska</p>
IV.	<p>Naslov: Socijalna psihijatrija</p> <p>Kratki opis: Osnove socijalne patologije. Kulturološke specifičnosti duševnih poremećaja. Socioterapijske metode liječenja. Uloga socijalnog radnika. Psihijatrija u zajednici. Psihijatrija i spiritualnost.</p> <p>Literatura: obavezna i dopunska</p>
V.	<p>Naslov: Klinička psihijatrija</p> <p>Kratki opis: Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09). Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja zbog uporabe psihoaktivnih tvari (F10-F19). Shizofrenija, shizotipni i drugi sumanutni poremećaji (F20-F29). Afektivni poremećaji i poremećaji raspoloženja (F30-F39). Neurotski poremećaji. Mentalni poremećaji specifično povezani sa stresom. Krizna stanja. Poremećaji prilagodbe.(F40-F48). Psihosomatska medicina i suradna (liaison) psihijatrija. Bihevioralni sindromi udruženi s fiziološkim poremećajima i fizikalnim faktorima (F50-F55). Osnove medicinske seksologije. Poremećaji ličnosti i poremećaji ponašanja odraslih (F60-F69). Duševna zaostalost (F70-F79). Osnove dječje i adolescentne psihijatrije. Poremećaji psihološkog razvoja (F80-F87). Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i u adolescenciji (F90-F98). Osnove gerontopsihijatrije. Specifični psihijatrijski poremećaji u žena. Hitna stanja psihijatriji i njihovo zbrinjavanje. Dijagnostički postupci u psihijatriji.</p>

	Literatura: obavezna i dopunska
VI.	Naslov: Metode liječenja u psihijatriji
	Kratki opis: Biološki metode liječenja (psihofarmako terapija, EST, deprivacija sna, terapija svjetlom, hormonalna terapija). Psihoterapijske metode liječenja. Socioterapija.
	Literatura: obavezna i dopunska
VII.	Naslov: Osnove forenzične psihijatrije
	Kratki opis: Etički i pravni aspekti psihijatrije. Prisilna hospitalizacija i liječenje. Krivična odgovornost. Poslovna sposobnost.
	Literatura: obavezna i dopunska
VIII.	Naslov: Etika u psihijatriji
	Kratki opis: Ljudska prava duševnih bolesnika. Klinički pokusi na duševnim bolesnicima. Pitanje medicinske tajne.
	Literatura: obavezna i dopunska
IX.	Naslov: Organizacija psihijatrijske službe
	Kratki opis: Suvremene koncepcije. Liječnik primarne zdravstvene zaštite u zaštiti duševnog zdravlja.
	Literatura: obavezna i dopunska
X.	Naslov: Znanstvena istraživanja u psihijatriji
	Kratki opis: Dvostruko-slijepa kontrolirana istraživanja. Naturalističke studije. Prikaz slučaja. Evidence-based medicine u psihijatriji.
	Literatura: obavezna i dopunska